

DE KEUKENPRINS VAN MOCANO: REIS NAAR HET HOGE NOORDEN Mathilda Masters & Georgien Overwater (ill.)

Lannoo

(door Karolien Vermeulen)

OVER DE MAKERS

Mathilda Masters is ontdekkingsreizigerster aldus Google (en haar website <https://mathildamasters.be>). Zo ontmoette ze Max, wiens verhalen ze neerschrijft in de reeks 'De keukenprins van Mocano'. Verder is Masters heel goed in het verbergen van wie ze naast dat schrijven is (geboren ergens in België in een niet nader te bepalen jaar en moeder van twee zonen). Wil je toch graag meer weten dan vind je een interview met haar waarin toch een tipje van de sluier wordt gelicht (<https://maisonslash.be/entertainment-junkie/de-grote-mens-achter-het-kinderboek-in-het-hoofd-van-mathilda-masters>).

De Nederlandse **Georgien Overwater** studeerde aan de kunstacademie in Arnhem. Ze illustreert voor televisie (Sesamstraat), animatiefilmpjes, tijdschriften en kinderboeken. Vooral aan Engelse kinderboeken, bijv. Munkel Trog / Janet Foxley (Leminiscaat, 2012), werkt ze graag omdat ze vaak grappig zijn. Een interview met haar lezen kan hier: <https://www.fantasywereld.nl/boeken/boekinterviews/interview-met-georgien-overwater/>

1. VERHAAL

Het Høge Nøorden (setting)

De auteur plaatst het verhaal in het Høge Nøorden. Max, Trixie en Kokkie verlaten de gevangeniskeuken om met een Vikingschip naar het Noorden te trekken.

- Hoe wordt dit Noorden beschreven? Wat is er allemaal te zien en te beleven? (pp. 33, 40: koud, p. 41: donker, p. 43: bossen, p. 23: bergen, p. 42: elanden; p. 53, 91, 100: Vikingen)
- Klopt er iets van? Met andere woorden, bestaat deze plek echt of alleen in het boek?
- Zijn er al juryleden in het Høge Noorden geweest? In welke landen?
- Hebben ze daar dingen uit het boek gezien?
- Wat hebben ze niet gezien?

Het Høge Nøorden (taal)

Het Noorden is niet alleen de plaats waar het verhaal zich afspeelt, het werkt ook door in de taal in het boek.

- Wat zegt het boek over de taal? (p. 15: taal van Høge Nøorden, p. 24: a met bolletje is oa en o met streepje is eu)
- Hoe pakt de auteur dat Noords aan? (personages spreken Noords, incl. de elanden!, ook in de tekeningen, bijv. p. 65: lachende Vikingen)
- Vonden ze dit leuk? Of eerder storend?
- Klopt dat Noords met wat de juryleden die er al zijn geweest hebben gehoord?
- Hoe zit dat met andere talen in boeken weergegeven? (bijv. Engels, Frans of Spaans)

- Denken de juryleden dat dat moeilijk is?
- Hoe zouden ze het zelf aanpakken? (zie ook opdracht)

OPDRACHT

Materiaal (evt)

- Pen en papier

Deze keer maken we een reis naar het Diepe Zuiden, of het Verre Oosten (of nog iets anders). Welke taal spreken ze daar? Probeer een paar eenvoudige zinnestukjes te schrijven, bijv. een begroeting. Je kan de juryleden op weg helpen door enkele clichés aan te halen voor bijvoorbeeld het Zuiden waar alles op a eindigt in het Spaans of Italiaans en er lichtjes wordt gezongen – is daar een boekequivalent voor?! Voor het Verre Oosten kan je denken aan de I= r verwarring (omdat dat onderscheid in het Chinees bijvoorbeeld niet bestaat). Voor het Verre Westen kan je aan veel aai's denken in het Amerikaanse Engels.

Nørdse personages (personages)

Door de setting heeft het boek ook bijzondere personages: de Vikingfamilie van Kokkie, de elanden, de trol.

- Kunnen de juryleden de personages vinden die in dit Noordse rijtje horen? (Oppermanne en zijn vijf zonen, Manne Junior, Mannetwee, Mannedrie, Mannevier, Sven; Balder en Ludde, de elanden; Førdør Tørlsøn; Mooie Ulrika; de inwoners van het dorp van Oppermanne, de beer van de Berenberg)
- Wat is het verhaal van deze personages? (Balder, p. 204; Fordor Trolson, p. 213–214; Oppermanne, p.221; Mooie Ulrika, p. 250)
- Hebben de juryleden een favoriet?
- Welke personages horen niet in dit rijtje? (Max en Trixie) Waar horen zij? (in de gevangenis, ergers niet in het Noorden)
- Hebben zij ook een verhaal? (Max pp. 282–284; Trixie, p. 16–17)
- Hadden de juryleden graag meer over hen geweten? Zijn er juryleden die het eerste en tweede deel hebben gelezen en misschien iets meer kunnen vertellen?
- Waar hoort Kokkie in het rijtje van personages? (bij allebei, verbinding tussen de twee: Gertrude, dochter van Oppermanne, maar ook Kokkie die voor Max zorgt in de keuken van de gevangenis)

Het Høge Nøorden vormgegeven: Illustraties

Het boek heeft heel wat zwart-wit tekeningen.

- Wat vinden de juryleden van deze tekeningen en hun frequentie?
- Zien ze verschillende types? Bijv. kleine (p. 25: verbaasde Max) versus grote die over twee pagina's gaan (pp. 30–31: receptenlijst of pp. 132–133: op weg in het Wolvenbos). Er zijn ook tekeningen die bijna geen plaats voor tekst laten, bijv. pp. 101–102: het dorp. En verder: tekeningen met tekst (p. 135: walvis) en zonder tekst (p. 134: op Balders rug).
- Kunnen ze redenen bedenken waarom de verschillende tekeningen gebruikt worden? Bijv. de grote als het om iets groots of langs gaat (zoals de receptenlijst; p. 72–73: de walvis; pp. 184–185: de trol) of een overzicht wil geven (pp. 102–103: het dorp). Kleine tekeningen zijn kanttekeningen die een nuance (vaak een grappige) toevoegen aan wat ook in de tekst staat, bijv. p. 61: uitgestreken en gekreukeld gezicht of p. 35: afscheid van de moeder van Trixie).
- Heel soms nemen de tekeningen het over van de tekst. Bijv. p. 127: wenen bij koude. Kunnen de juryleden nog voorbeelden vinden? (p. 34: vader en Kokkie, p. 138: de lezer geeft commentaar, p. 286: Oppermanne terwijl hij naar Max luistert)
- Hoe belangrijk zijn de tekeningen voor het verhaal? (bijv. pp. 100–101: aankomst of p. 149: Leeuwenhart, p. 154: vuur maken opmerkingen) Is het zonder tekeningen ook nog grappig?
- Doen de tekeningen hen aan bepaalde andere boeken denken? Bijv. stripverhalen waarin er ook altijd tekst is, of de boeken van 'De Waanzinnige Boomhut' (zoals de sticker op de cover zegt). Je kan enkele voorbeelden meebrengen en vergelijken. Wat is er vergelijkbaar en wat anders?

Het Høge Nøorden vormgegeven: Ingevoegde verhalen

Naast de visuele vormgeving is er ook de vormgeving van de auteur die het verhaal geregeld onderbreekt voor een klein verhaal in het verhaal.

- Kunnen de juryleden enkele voorbeelden geven van deze kleine verhaaltjes? (lijst zie bijlage)
- Wie vertelt ze?
- Zijn het allemaal verhaaltjes of zitten er ook andere dingen tussen? (andere: p. 152–154: handleiding om vuur te maken; p. 219–220: recept pannenkoeken, p. 115: dilemmadefinitie)
- Waarom gebruikt de auteur deze verhaaltjes en co? (soms verklaring: p. 115 dilemma of uitweiding: p. 74–75 ouwe Harry of achtergrondinfo: p. 40–42 over het Høge Nøorden)
- Je kan een kleine poll houden met alle verhaaltjes op een stembiljet (bijlage) en het populairste en minst populaire verhaal daarna even bespreken. Wat maakt het ene verhaal interessant en het andere niet? Kunnen de juryleden nog andere onderwerpen bedenken waarover ze een verhaaltje hadden willen horen in dit boek?

2. VERWERKING

Ruzie (thema)

Op een dag krijgt Kokkie een kaart die zegt dat haar vader weg is. Dat komt omdat de broers van Kokkie altijd ruzie maken en de vader daar genoeg van had. Een weggelopen vader is één ding, maar eentje die ook dorpshef is een ander.

- Wie heeft er allemaal ruzie met wie? (p. 70, 221–222: Oppermanne en zonen; p. 114–129: zonen onderling; pp. 213–214: Kokkie en Førdør)
- Waarover? (hoofdman zijn, broers over alles, en beste pannenkoeken, resp.)
- Wat zijn de 'ingrediënten' voor een ruzie? (min. 2 personen, een meningsverschil, over en weer praten, evt. met geroep & wat getrek)
- Vinden de juryleden alle ruzies in het boek even zinvol?
- En hoe los je ruzie op?
- Welke oplossing kiezen de personages in het boek? (Oppermanne loopt weg, idem voor Kokkie, Max komt met een betere oplossing: iedereen een taak geven i.p.v. één zoon, pp. 296–302)
- Hoe betreft de schrijver de lezers bij dit oplossingsproces? (We worden een beetje buitenspel gezet terwijl de personages op de hoogte worden gebracht: p. 285–286, p. 288) Hoe snel hadden de juryleden door wat de oplossing ging zijn?

Een beetje verliefd (thema)

Behalve het conflict tussen de vader en de broers van Kokkie dat het hele verhaal vooruit drijft, is er een tweede thema dat vooral de dynamiek tussen Max en Trixie bepaalt: hun vriendschap met een vleugje verliefdheid.

- Hoe zouden de juryleden de relatie tussen Max en Trixie omschrijven?
- Wat maakt hen vrienden?
- Wat maakt dat er misschien meer is? (p. 16: "Ze had me nooit verteld dat ze brieven schreef naar een jongen, laat staan een Noordse. Ik voelde een steekje in mijn borstkas."; p. 148–149: Max kan net altijd ietsje dapperder zijn; p. 308–309: "Gunnar verschijnt maar blijkt een hark te zijn, joepie!")
- Wat is verliefd zijn? Horen er volgens de juryleden nog dingen bij die niet in het boek staan?
- Had het boek er anders uitgezien als Max niet stiekem een beetje verliefd was op Trixie?
- Kunnen de juryleden voorbeelden geven?

Fictie of niet (genre)

Hoewel het boek als een verhaal leest, heeft de auteur er ook een pak informatie in verwerkt over schepen, recepten en het Høge Noorden, dat toch enige gelijkenis vertoont met wat je daar geografisch echt vindt.

- Vinden de juryleden dit een leerzaam boek?
- De auteur speelt soms met feit en fictie. Bijvoorbeeld de passage over de Franse afstamming van de eland (p. 204–206). Vinden de juryleden dat moeilijk? Hebben ze dit opgemerkt?
- Waarom zou de auteur dit doen, fictie en non-fictie gebruiken en zelfs vermengen? (coherentie van het boek, bewust vervagen van de grens om het verveelsyndroom tegen te gaan, lezer uitdagen, ...)

- Zelfs de informatieve stukjes zijn heel grappig (bijv. vuur maken, p. 152–154). Zorgt dat ervoor dat de twee genres moeilijker te scheiden zijn? Heeft iemand het pannenkoekenrecept geprobeerd? Of het vuur maken?
- Houden de juryleden van boeken met zo'n gecombineerde stijl?

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.